

Алгебра

9. 5. 2011.

1. Одредити нормалну форму за Абелове групе задате генераторима x_1, x_2, x_3, x_4 и релацијама

(а)

$$\begin{aligned}9x_1 + 6x_2 + 5x_3 + 4x_4 &= 0 \\6x_1 + 5x_2 - 3x_3 + 11x_4 &= 0 \\3x_1 + 2x_2 - x_3 + 4x_4 &= 0;\end{aligned}$$

(б)

$$\begin{aligned}4x_1 + 2x_2 + 3x_3 + 7x_4 &= 0 \\5x_1 + x_2 - x_3 + 12x_4 &= 0 \\2x_1 + 4x_2 + 11x_3 - 3x_4 &= 0;\end{aligned}$$

(в)

$$\begin{aligned}7x_1 - x_2 - x_3 + 2x_4 &= 0 \\9x_1 + 3x_2 - 3x_3 &= 0 \\2x_1 + 4x_2 - 2x_4 &= 0;\end{aligned}$$

(г)

$$\begin{aligned}5x_1 + 3x_2 - 3x_4 &= 0 \\2x_1 + 4x_2 - 2x_3 &= 0 \\7x_1 + 7x_2 - 2x_3 - 3x_4 &= 0.\end{aligned}$$

2. Одредити инваријантне делитеље за групе

$$\mathbb{Z}_{10} \times \mathbb{Z}_{15} \times \mathbb{Z}_{20}; \quad \mathbb{Z}_{28} \times \mathbb{Z}_{42}; \quad \mathbb{Z}_9 \times \mathbb{Z}_{14} \times \mathbb{Z}_6 \times \mathbb{Z}_{16}.$$

3. Доказати да свака Абелова група реда 100 има елемент реда 10. Одредити инваријантне делитеље у случају да у таквој групи нема елемената реда већег од 10.
4. Класификовати све Абелове групе реда 81, 144 и 216.
5. Нека је p прост број и нека Абелова група реда p^n има $p - 1$ елемената реда p . Доказати да је та група циклична.
6. Нека је G коначна Абелова група реда 360, која не садржи елементе реда 12, као ни елементе реда 18. Одредити инваријантне делитеље за G . Одредити број елемената реда 6 у групи G .
7. Доказати да је свака коначно генерисана нетривијална подгрупа групе $(\mathbb{R} \setminus \{0\}, \cdot)$ изоморфна или групи $\mathbb{Z}_2$, или групи $\mathbb{Z}^s$ или групи $\mathbb{Z}_2 \times \mathbb{Z}^s$, за неко $s \geq 1$.